

QUESTIO XXXIII.

Quare Christus Dominus in premian- dis justis dicitur Agnus; in ab- stergendis suorum lachry- mis, Deus?

275. Christus D. miro pietatis affectu, ve- luti vices patris, ac matris agens, a suorum oculis abstergit lachrymas. Haymo. Deus omnipotens, ait, mero pietatis affectu, aliquando patrem, aliquando matrem se ostendit; quia plangentium filiorum lachrymas abstergit: hinc, ut pater aversos filios revocat, dicens. Jerem. 3. Convertimini filii revertentes, & sanabo avertiones vestras: Materna quoque viscera pietatis transcendens, ait, nunquid oblivisci potest mulier infantem suum, ut non misereatur filio uteri sui? etsi illa obita fuerit, ego nunquam obliviscar tui. Isai. 49. num. 15. Ecce amat ut pater, ecce misereatur etiam ultra matrem: lachrymasque tergit ab oculis electo- rum.

Et sat videri poterat, ad divinam clemen- tiam quod Angelo, Cherubim, vel Seraphim committeret, ut suorum abstergerent lachry- mas; tamen per se ipsum hoc munus exhi- bere dignatur, & lachrymarum dignitati, ac excellentiae attendat, quae nullum alium ha- bent absterforem nisi tantum ipsummet Deum; unde eleganter ait D. Bern. inde clamat: Felices lachrymae, quas benigna manus conditoris abstergit; & beati oculi qui in talibus lique fieri solentibus legerunt.

276. Et nota, quod justus in hac vita dicitur ha- bere lachrymas; & cum de his sit mentio in pa- tria tantum dicitur lachryma in singulari. Da- vid de se loquens in via, ait Psal 6. n. 7. Labo- ravi in gemitu meo lavabo per singulas noctes le- tum meum, lachrymis meis stratum meum rigabo. Jerem. 9. n. 1. Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lachrymarum. Et iterum n. 18. Deducant oculi nostri lachrymas, & palpebrae nostrae defluant aquis. Si ergo in via dicuntur la- chrymae, cur & in patria lachryma tantum est? Absterget Deus omnem lachrymam. Quia cum manus remuneratoris accedit, tanta gloria ful- gurat, & coruscatur, ut largissimi lachrymarum fontes, instar unius lacrymulae appareant, praeter tanta gloria adepta, omnis lachrymarum copia brevis, & angusta est.

277. Quae tamen est, quare in praesenti, cum

de justorum premio agitur, Christus Dominus dicitur Agnus; & Agnus deducet eos ad fontes aquarum; hoc est ad laeves torrentes aeternae beatitudinis? at verò cum de afflictorum consolatione, ac abstergendis, eorum lachrymis est sermo; Deus appellatur; Et absterget Deus omnem lachrymam ab oculis eorum. Cur ergo in praemiis concedendis, Agnus est, in suis verò consolandis, Deus?

Respondeo ad quaestionem, quod quando dicitur, Agnus deducet eos ad fontes aquarum, sermo est de premiandis justis, ob eorum praeciara merita; ac cum scribitur, absterget Deus omnem lachrymam ab oculis eorum, de afflictorum consolatione agitur. Hinc in praemiis conferendis dicitur Agnus: In consolatione afflictorum Deus; quia magis, ac magis Christus suam majestatem ostentat in sublevandis ac recreandis afflictis, quam in benemeritis hono- randis, ac extollendis.

Cum aliqua quaerimonia exorta essent in populo circa tumulum Sacerdotium Aaronis; ut Deus omnem tumultum sedaret, mandat Moysi, ut ab universis Principibus Israel sumeret virgas, ut reponerentur in tabernaculo fe- deris; hac declaratione, quod illa virga, quae efflueret, illius esset summum Sacerdotium, Sequenti die regressus invenit gemisse virgam Aaron in domo L. vi. Num. 17. num. 18. Contigit etiam aliquando, quod cum populus maxi- me concitatus rebellaret contra Moysen, & Aaron, ita ut omnes saxa in manibus haberent ad eos lapidandos: Cumque clamaret omnis mul- tudo, & lapidibus eos vellet opprimere, apparuit gloria Domini super tabernaculum fedus filii Israel Num. 14. n. 10. Interlinealis explicatio: Ma- jestas Domini texit eos nubibus. In omnium oculis ab ipso stans culmine splenduit Nubes; quae majestatis Divinae praesentiam testabatur, suos servos afflictos protegens, & a persecutoribus gloriose defendens; quam defensionem, & protectionem clarissime nubes protendebat. Valdè sanè mirum; pro conferenda suprema dignitate Pontificia, una virga effloret; pro de- fendendis, & tuendis Ducibus Israel ipsamet gloria Dei, ac majestas sese ostentat, ac in pu- blicum prodit; Dignitas conferebatur pro praeci- claris meritis Aaroni; gloria verò Domini ad- erat pro tuendis, ac protegendis suis. Cervis in angustia, ac oppressione positus; pro praemiis una virga, pro afflictis tota gloria, tota- que ejus majestas Domini apparet; ac si hac magis se declaret, & manifestet in veritate, ac oppressis subveniendis, quam in praemiis etiam largiendis, etiam pro dignè prome- ritis.

278. Quae tamen est, quare in praesenti, cum

de justorum premio agitur, Christus Dominus dicitur Agnus; & Agnus deducet eos ad fontes aquarum; hoc est ad laeves torrentes aeternae beatitudinis? at verò cum de afflictorum consolatione, ac abstergendis, eorum lachrymis est sermo; Deus appellatur; Et absterget Deus omnem lachrymam ab oculis eorum. Cur ergo in praemiis concedendis, Agnus est, in suis verò consolandis, Deus?

Respondeo ad quaestionem, quod quando dicitur, Agnus deducet eos ad fontes aquarum, sermo est de premiandis justis, ob eorum praeciara merita; ac cum scribitur, absterget Deus omnem lachrymam ab oculis eorum, de afflictorum consolatione agitur. Hinc in praemiis conferendis dicitur Agnus: In consolatione afflictorum Deus; quia magis, ac magis Christus suam majestatem ostentat in sublevandis ac recreandis afflictis, quam in benemeritis hono- randis, ac extollendis.

Cum aliqua quaerimonia exorta essent in populo circa tumulum Sacerdotium Aaronis; ut Deus omnem tumultum sedaret, mandat Moysi, ut ab universis Principibus Israel sumeret virgas, ut reponerentur in tabernaculo fe- deris; hac declaratione, quod illa virga, quae efflueret, illius esset summum Sacerdotium, Sequenti die regressus invenit gemisse virgam Aaron in domo L. vi. Num. 17. num. 18. Contigit etiam aliquando, quod cum populus maxi- me concitatus rebellaret contra Moysen, & Aaron, ita ut omnes saxa in manibus haberent ad eos lapidandos: Cumque clamaret omnis mul- tudo, & lapidibus eos vellet opprimere, apparuit gloria Domini super tabernaculum fedus filii Israel Num. 14. n. 10. Interlinealis explicatio: Ma- jestas Domini texit eos nubibus. In omnium oculis ab ipso stans culmine splenduit Nubes; quae majestatis Divinae praesentiam testabatur, suos servos afflictos protegens, & a persecutoribus gloriose defendens; quam defensionem, & protectionem clarissime nubes protendebat. Valdè sanè mirum; pro conferenda suprema dignitate Pontificia, una virga effloret; pro de- fendendis, & tuendis Ducibus Israel ipsamet gloria Dei, ac majestas sese ostentat, ac in pu- blicum prodit; Dignitas conferebatur pro praeci- claris meritis Aaroni; gloria verò Domini ad- erat pro tuendis, ac protegendis suis. Cervis in angustia, ac oppressione positus; pro praemiis una virga, pro afflictis tota gloria, tota- que ejus majestas Domini apparet; ac si hac magis se declaret, & manifestet in veritate, ac oppressis subveniendis, quam in praemiis etiam largiendis, etiam pro dignè prome- ritis.

279. Magis ostenditur majestas D. i. in subveniendis oppressis.

280. Deus magis ostenditur in patrocinandis miseris, quam in praemiis dandis.

CAPUT OCTAVUM.

APERITUR septimum sigillum, in quo continentur multa, & magna, quae explicantur per haec quatuor capita, usque ad caput 11. In quibus, sicut superiori cap. explicata sunt felicitas eorum, qui signati sunt ab Angelo, sic & in his infelicitas eorum, qui ab eo non sunt signati, simulque proponuntur multi, & variis evenus Ecclesiae, & in hoc capite describitur, quomodo reserato septimo sigillo, factum est silentium in caelo: prodeunt septem Angeli cum septem tubis, ex quibus quatuor priores signa dant.

Apoc. 8. n. 1. Et cum aperuisset sigillum septimum, factum est silentium in caelo, quasi mediae horae.

QUESTIO I.

Quare hoc silentium factum est in caelo, quasi per mediam horam, & quid significet?

VERSIONES.

Syrus. Et cum aperuisset sigillum illud septimum, &c. tanquam dimidio horae. Arabicus. Factum est tunc temporis silentium, & quies in caelo, media ferme hora.

Pro exacta hujus quaestionis intelligentia, aliqua in ejus limine sunt praenotanda, & praed, quod hoc sigillum non consistit in ipso silentio tantum, ut dixerunt Joachim. Beda, Rupertus, & alii. Nam silentium refertur ad plagas sequentes, earumque causa factum est, ut dicam infra in resolutione istius quaestionis, & idè est circumstantia sigilli, seu plagarum, & non illius materia, ut tenent Andreas Caesariensis, Aretas, Ribeira, Aretas, Viegas, Cornelius, Alcazar, La Haye, & alii.

Secundo praenotandum, quod hoc silentium sicut & caetera, quae describuntur in his sigillis, non sequuntur, sed praecedunt Antichristum, ut patet in sexto sigillo, & in his, quae in hoc sigillo dicemus; & alia ipsum Antichristum concomitantur, ut constat ex his, quae dicuntur cap. 11. de Elia, & Henoc. in quo hoc septimum sigillum terminatur; quid hoc silentium significet, & cur factum sit praesens quaest. inquirat.

Primo aliqui, cum D. Ambr. Hoc silentium referunt ad nativitatem Christi, qui cum silentium tenerent omnia natus est, & inchoavit silentium pacis, quod Nero sua persecutione abrupit D. Ambros. Per silentium ait, pax, quae ab Octaviano Augusto, Christo nascente, per universum orbem facta est, designatur; media autem hora silentium factum est; quia pax, quam Ecclesia in initio fidei apud paganos habuit, paucò tempore mansit. Tamen revera hic nihil de nativitate Christi, ac pace Ecclesiae, agitur.

Secundo. Haymo, Ansbertus, transferunt hoc silentium non excedens quasi mediam horam, ad quietem contemplationis, quam ob nostram imbecillitatem non sumunt esse longas animi evagationes. In qua sententia Petrus

EXPOSITIO I.

Cum aperuisset, scilicet Agnus, sigillum septimum, quod amplam materiam continet, usque ad caput 22. inclusivè; hoc autem sigillum non constat tantum in silentio, quod est circumstantia illius, sed potius in visione septem Angelorum, insignentium septem plagas factum est silentium in caelo, per quod silentium indicatur admiratio, & stupor sanctorum considerantium tot calamitates, ac haerese in Ecclesia; exindeque poenas impiorum eis impositas, quae in hoc septimo sigillo continentur, cum non sint signati ab Angelo, ut dixi in argumento. Quasi media hora; Arabicus: media ferme hora. Nam silentio venerantes judicium divinum, statim erumpunt in ejus laudes.

Arabic.

Joachim. Beda. Rupert. Caesariens. Ribeira. Aretas. Viegas. Arias.

Apoc. 11.

Christo nascente, pax in toto mundo.

Haymo. Ansbert.

R. C. Cens.

Oratio ob no-
stam imbe-
cillitatem
interump-
tur.

6.
D. Bernard.

Prædicator
criticus, mu-
sus, & gra-
viter puni-
tur.

4. Reg. 19.

7.
D. Bern.

Summa
laus, &
gloria Christi
in Eucharis-
tia.

8.
Aureol.
Lyran.

Ablata ora-
tionis ab Ec-
clesia, & dis-
putatione
Theologica
ab scholis
minutus perit.

9.
Alcazar.

Celenf. sic scribit: Hoc super caeleste donum (sci-
licet oratio) in terris non potest esse perpetuum:
Nam & Joannes Apostolus dicit: factum est silen-
tium in celo, quasi media hora, non mensis, aut die,
aut hora: nec ipsa etiam media, sed quasi media:
ostendens, magnum quidem esse orationis profes-
sum, sed longum esse non posse tempus orationis.
Hoc tamen morale est, & non literale.

Tertio, D. Bern. Senens. tom. 2. Dominic. cap. 2.
quadrag. art. 1. cap. 1. Hoc sigillum, inquit, est
judicium Dei dandum in Ecclesia; nam caelum
frequenter Ecclesiam denotat; fit autem silen-
tium in Ecclesia, cum fuerit defectio verbi Dei,
sed quomodo hoc erit silentium, seu defectio
verbi Dei, cum semper sint multi prædicantes:
multi sunt Evangelizantes, qui Christum an-
nuntiant, non vita, & opere, sed sermone, ac vo-
ce; non sermone Christiano, & fervido, sed
composito, & critico; & tales concionatores,
non annuntiant Christum, sed seipos; & potius
censendi sunt muti & silentes, quam Evange-
lizantes. Præfatus Senens. sic ait: Quia hoc silen-
tium, nisi defectio verbi Dei? Nam licet multi
appareant prædicare, tamen verbum Dei adu-
terantes, seipos prædicant, non Dominum Jesum
Christum. Et post hos prædicatores adu-
terantes deficientes in verbo Dei, sequuntur in ultione,
non unus Angelus, ut adversus Aegyptum.
Exod. 12. vel adversus Sennacherib. 4. Reg. 19.
sed septem Angeli, mittentes septem gravissi-
mas plagas: Hoc tamen est valde morale.

Quarto, idem etiam D. Bernard. t. 5. serm. 5.
ait: quia tunc cessabunt omnia sacrificia, nec di-
centur Missæ; nunquam amplius fiet mentio de
Christo; sed omnes clamabunt: vivat Antichristus:
fiet silentium in celo. Hoc silentium ad extrema
tempora Ecclesie refert Sanctus Pater, ac si
dicat, quia à selestissimo Dei omnipotentis
hoste, hostia nostræ salutis in sacrificio Missæ
auferetur, fiet silentium de Christo in tota Ec-
clesia; conticescent laudis ejus præconia, si-
lebitque continua illius gloriæ laudatio; sic-
que profundo silentio tradetur Christus, ac
si nunquam de celo in terras descendisset, nõ-
que per crucem, ac mortem suam patiendo
redemisset; sed quomodo tantum silentium
erit de Christo? quia tunc non dicentur Missæ,
& cessabit sacrificium Eucharistie; & tunc
laus, & gloria Christi cessabit, ac si sup-
rema ejus laus in hoc sacrificio sit constituta, ac
posita.

Quinto, Aureolus, & Lyranus hoc silentium
interpretantur persecutionem Juliani Aposta-
tæ, & dicitur, quasi media hora, quia ipse perfi-
dus Apostata regnavit uno anno cum dimidio,
secundum D. Hieronymum: Lyran. Factum si-
lentium in celo, id est, in Ecclesia militante, qua
frequenter in libro hoc caelum nominatur: Iste enim
Julianus præcepit Ecclesias claudere, prohibens di-
vinum Officium solemniter celebrari, & si fa-
ctum: Et silentium in celo. Idemque silentium
imposuit Julianus in scholis, ac academiis.
Quid inde secutum est? ut stellæ de celo cade-
rent, & torus orbis in combustionem abiret; si
ab Ecclesia auferretur oratio; & disputatio
Theologica scholis, torus orbis abiret in rui-
nam, & perditionem, sed hæc persecutio, jam
quarto sigillo significata est.

Sexto, Alcazar revocat hoc silentium mediæ
horæ ad patientiam Christianorum, quæ præ-

cessit plagas Judæorum; atque ad Tobiam
seniorem, qui per mediam horam sustinuit in
oculis acerbiter fellic. & tunc cepit videre:
ita boni illi primitivæ Ecclesie fideles, post to-
lerantiam illam, viderunt in gentibus propaga-
tam fidem, & Judæos sequentibus pœnis casti-
gatos; sed hæc pœnæ non sunt de Judæis, nisi
fortè primæ; & silentium hoc, nec quid habet
cum tolerantia Tobie; & quæ curatione com-
mune; silentium ergo mediæ horæ ad valde di-
versa spectat.

Septimo, Alii hoc silentium longius referunt
ad diem Judicii; quia in tali judicio præ terro-
re ita omnes stopebunt, ut nullus nec musitare,
nec hincere audeat contra Christum. Rupert.
Silentium hoc loco, rectè quietem illam significare
inelligitur, de qua Psal. 75. n. 9. loquitur: Terra
tremuit, & quievit, cum exurgeret in judicio
Deus; præmisit enim, de celo auditum fecit ju-
diciam; more prophetico, pro futuro ponens præ-
teritum, & est sensus quando de celo venient auditum
facies judicium, dicendo justis: Matth. 25. Venite
benedicti Patris mei, tunc, terra tremuit, & quie-
vit, id est, timebunt impii: Apertè patet, quod
plagæ, & quæ ponuntur in hoc sigillo, autec-
dunt, & non sequuntur judicium finale.

Octavo, aliqui, ut D. Thom. Gagnæus, Perer.
hoc silentium referunt, ad tempus post mortem
Antichristi, quia tunc creditur pax in Ecclesia
quæ per silentium denotetur; & dicitur medi
hora, quam Deus conceder, ut impii, ac perdi-
tissimi pœnitentiam agant suorum delictorum,
Glossa ibi: Post mortem Antichristi, dabuntur vi-
ginti quatuor dies ad pœnitendum eis qui titu-
baverant in persecutione Antichristi, sicut ha-
buerunt Judæi quadraginta duos annos ad pœni-
tendum, post passionem Christi. At hæc sententia
eandem difficultatem patitur, ac superior.

Nono, Ferrarius, Hoc silentium refert ad ora-
tiones sanctorum, quæ per manum Angeli offer-
runtur, ver. 3. tanta enim est excellentia orati-
onis sanctorum apud Deum, quod dum hæc of-
ferretur ab Angelo coram Deo, omnium aliorum
vox sileat in celo, veluti cum supremo Prin-
ceps dat, (ut dicitur) audientiam orationibus
omnium sanctorum; proinde pro eorum excel-
lencia nihil interim debet audiri; ad nihil aliud
debet attendi, quam ad orationes, & nisi his ex-
peditis, ab ullo silentium rumpi non debet.
Hoc autem silentium fuit mediæ horæ; duplici
de causa, tum ut ostendatur, non nimis præpro-
perè, & præcipitanter expendi, quæ habent
orationes sanctorum, sed valde maturè, & multa
ponderatione; tum ut ostendatur, quod apud
Deum non requiritur multa prolixitas oratio-
num. Hæc quamvis benè se habeant quoad
mores, non tamen secundum literam; quia post
hoc silentium, non sequuntur immediatè ora-
tiones sanctorum, sed septem Angeli, qui sese
præparaverunt, ut tuba canerent.

Decimo, & genuinè, Viegas Ribeira; Cor-
nelius, & La Haye inquirunt, silentium, ut
jam dixi in limine quæstionis non esse pro-
prium materiam hujus sigilli, sed illius circum-
stantiam. Nam sicut in sigillo sexto cap. 7. n. 3.
explicatur felicitas eorum qui signati sunt ab
Angelo, sic hic denuntiat in infelicitas eorum,
qui non sunt signati; & ita dicitur capite 9.
numero 4. Et præceptum est, ne laderent; ni-
stantium homines, qui non habent signum Dei in
frontibus

10.
Rupert.

Psalm. 75.

Veniente
Christo ad
judicium,
nullus mus-
sitabit.

Matth. 25.

11.
D. Thom.
Gagn.
Deu. impiis
dat locum ad
pœnitentiam,
Glossa.

12.
Ferrarius;

Deus dum
audit ora-
tionem san-
ctorum sicut
caelum.

13.1
Viegas,
Ribeira,
Cornel.
La Haye.

Apoc. 9.

frontibus suis. Materia ergo propria hujus sigil-
li sunt supplicia, & pœnæ infligæ impiis, ob
sua gravia crimina; hæc sententia verior cæte-
ris est, & eam magis explicabo: addit tamen
Cornelius à Lapide, quod hoc silentium breve
denotat gloriam sanctorum præparatam, non
illic eis venturam, sed post mediam horam,
puta post prodigià, & supplicia impiorum:
septimo sigillo contenta; at revera in hoc sep-
timo sigillo non agitur de gloria sanctorum,
nec immediatè post hæc sigilla, nisi de Anti-
christo; & idèd hoc secundum dictum mihi
non placet.

Dico in hac re hoc silentium factum in cœ-
lo, quasi media hora, indicat ingentem admira-
tionem, & stuporem cœlitum ob multa mala,
& scandala, permissa à Deo in sua Ecclesia, ex-
citata ab impiis hominibus, ob quæ ad gravis-
sima supplicia trahatur; Obstupescite cœli vehe-
menter super hoc. Jerem. 2. num. 12. Admiratur
cœlites considerantes, quod Deus sapientissi-
mus, qui cuncta altissima ratione disponit;
ipsæque pientissimus, ac pater misericordiarum,
maximè post mortem filii sui, in suisque verbis
fidelissimus, qui orationes suæ Ecclesie pro-
misit audiendas, & quotidie erat: Ut destructis
adversariis, erroribus universis, securæ tibi
serviat libertate. Admirantur, inquam, videntes
à Deo in Ecclesia sua sponsa dilectissima per-
mitti, tot afflictiones, clades, hæreses, perfe-
cutiones ab impiis hominibus commoveri, ob
quæ ad gravissimas pœnas ipsi deputantur;
quæ omnia, tam per persecutiones Ecclesie,
quàm supplicia impiorum, in hoc septimo si-
gillo continentur, ut explicabo infra à versic.
7. & deinceps.

Tamen silentium factum est, quasi media ho-
ra. Nam si præ admiratione, ac stupore cœlites
silen, tamen considerantes altitudinem divini
consilii: & profunditatem divinæ sapientiæ,
statim ac brevi spatio sese contrahunt, seque
dimitunt, ac subjiciunt divinæ sapientiæ,
Deum laudantes, ac glorificantes in mirabili-
bus suis. Dei mirabilia modo magnis vocibus
clamant, qui antea illius secreta alto silentio
venerantur.

Solent res magnæ, & mirabiles, ob sui ma-
gnitudinem, tantam admirationem ingerere,
ut alto silentio comprimantur, & loqui non si-
nant; veniunt tres amici ad visitandum Job;
omnibus rebus suis denudatum, & magnis pla-
gis affectum, & videntes illius angustiam, taci-
to se admirabantur: Et sederunt cum eo in ter-
ra, septem diebus, & septem noctibus, & nemo lo-
quebatur ei verbum; videbant enim, dolorem esse
vehementem. Job. 2. num. 13.

Mittitur Gabriel Archangelus à Deo ad Ma-
riam Virginem, a portans felicissimum Incar-
nationis D. verbi nuntium, & ingressus An-
gelus ad eam ait: Ave, Maria, gratia plena:
Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus. Qua
eum audisset, turbata est in sermone ejus, & co-
gitabat, qualis esse ista salutatio. Luc. 1. n. 28.
Tacebat virgo sacratissima; cum videret, &
audiret Angelum; sed cur tam alto silentio
tacer, cum ipsa maximè esset impinguata cœle-
sti gratia, & Spiritus Sancti donis repleta; &
maximè versata in frequenti colloquio, ac
conversatione Angelica? Divus Ildelfonsus lib.
1. Virginitate Mariæ: Virgo visitata ab Angelo.

14.
Resolutio
Auctoris.

Jerem. 2.

Tacent cœli-
tes, admi-
rantes con-
siliis divi-
na sapientiæ.

15.
Confirmant
se cum divi-
na ordina-
tione.

16.
Præ admira-
tione tacent
homines.

Job. 2.

17.

Luc. 1.
Ob magni-
tudinem mi-
sterii Virgo
attonita ta-
cet.
D. Ildelfon.

salutata ab Angelo, turbata in sermone; attonita
in cogitatione, stupefacta in salutatione, admirata
in dictorum annuntiatione. Ob mirabilium Mi-
storum annuntiationem; Ave gratia plena, &c.
sic admiratur Virgo, ut sit tota attonita in ser-
mone, & tam vehementer, ut nec verbum res-
pondeat, ut etiam notavit D. Hieron. Epistol.
20. ad Eustoch. Consternata virgo ita respondere D. Hieron.
non potuit. Nisi iterum excitata ab Angelo; Ne
timeas Maria, invenisti gratiam apud Deum.
Sic res magna, & extraordinaria in tantam ad-
miracionem rapuit Virginem.

Profundo silentio tacet illa altera virgo, &
à sponso suo provocatur: Columba mea, sonet
vox tua, in auribus meis: vox enim tua dulcis.
Cant. 2. num. 14. Et virgo vidè persistit in
suo silentio, iterum invitatur à sponso ad lo-
quendum: Quæ habitas in hortis, amici auscul-
tant; fac me audire vocem tuam. Cant. 8. n. 13. Cant. 4.
Unde tanta taciturnitas? Cum virgo esset pru-
dentissima, vox ejus sonora, eloquium dulce,
& verba elegantissima? Ipsa de se ait: Intro-
duxit me Rex in cellam vinariam, ordinavit in
me charitatem; sulcite me floribus. Cantic. 1.
num. 4. Cum à suo dilecto esset introducta in
cellam vinariam cœlestis beatitudinis, ac ma-
ximè esset impinguata charitate divina, præ
magnitudine, ac reverentia tot donorum, ita
admirata, ac stupefacta est, ut non haberet quid
loqueretur, nec opportunum quid diceret. Ori-
genes homil. 4. Quia præ multa reverentia ta-
ceret sponsa, desiderat sponsus, aliquando vocem
ejus audire.

Describit Isaias cap. 59. miserum statum ci-
vitatibus Jerusalem, quomodo multiplicatæ sunt
iniquitates, judicium conversum est retrosum,
& iustitia à longè stetit, & facta est veritas in
oblivionem, & subdit Propheta num. 15. Es
vidit Dominus, & malum apparuit in oculis
ejus: & aporiatum est. Ex Hebræo legitur: Vidit
& obstupuit. Quomodo dicitur, quod secundum
nostrum loquendi modum obstupuit; Deo sunt
omnia præsentia, & nihil in ejus cognitione
potest denud succedere, proindeque in eo nul-
la potest esse admiratio; quomodo ergo dicitur,
quod obstupuit? Secundum externam appa-
rentiam, admirationem ostendit, ac obstu-
pefcere dicitur.

QUÆSTIO II.

Quare dicitur, factum silentium in cœ-
lo, quasi media hora, cum sancta
quatuor animalia non haberent re-
quiem die, ac nocte in divinis lau-
dibus.

Sancta quatuor animalia, ut vidimus c. 4.
n. 8. Non habebant requiem, die, ac nocte, Apoc. 1.
dicentia: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus
Deus Omnipotens: Quomodo nunc factum si-
lentium in celo? Abieruntne acclamationes
divinæ omnipotentis, ac finem habuerunt?
Abiit, cur modo Dei omnipotentiam non præ-
dicant, ac illud divinum trifagium non di-
cunt, ut antea?

18.

Cant. 2.

Cant. 8. n. 13.

Cant. 4.

Cant. 1.

Cant. 21.

Admirata
Virgo reve-
renter tacet.

Orig.

19.
Isai. 59.

Hebr.

Horribilia
peccata stu-
porem facile
invenit.

20.

Apoc. 1.

Difficultas
quæstionis.

R r 2 Respon